

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Synopsis Magnalium Divi Josephi

Ignatius <a Sancto Francisco>

Leodii, 1684

Cap. 15. Quonam tempore hoc matrimonium inierint an ante an post
Christi conceptionem?

urn:nbn:de:hbz:466:1-38500

juvenili & pulchritudinis flore se-
vavit castitatem & fidelitatem Do-
mino suo.

CAPUT XV.

*Quonam tempore hoc matri-
monium inierint scilicet an
ante, an post Christi concep-
tionem.*

- I. **M**AJORIS fuit momenti hu-
jus resolutio quæstionis ad
magnitudinem & laudem Di-
vi Josephi, quam olim ponderatum sit
ab antiquis, quibus unica cura fuit pro-
pter illius temporis necessitatem, vir-
gineum partum adstruendi: ut proinde
non sit mirum, quod non in eâ ab
illis veneratione sit habitus, quæ ejus
meritis & dignitati debebatur, non
enim hæc illis plenè cognita fuit. Ab
hâc quæstione omninò pender alia
longè gravissima quæ est de ejus Pater-
nitate, seu quomodo & quàm strictè
sit Pater Christi Domini: At hinc cæ-
teræ ejus prærogativæ, omniæque ejus
magnalia, ut constat, & constabit: tan-
ti ergo cum sit momenti eam accuratè
discutiamus.

SECTIO PRIMA.

*Varia de hâc Quæstione Sen-
tentia.*

- II. **I**N hac materiâ ut in aliis fecimus,
omnes sententias referimus, tum ut
non videamur aliquid occultare vo-
luisse, tum etiam ut veritas, quam ubi-
que quærimus, magis appareat: nam
juxta communem præcæmiam, *Opposi-
ta juxta se posita magis elucescunt.*
- III. Ratio hujus varietatis est, quod Bea-
ta Virgo dicitur ante conceptionem
Verbi desponsata viro cui nomen erat
Joseph, Matth. cap. 1. & Luc. cap. 1.
Cum enim verbum *desponsata*, quod
ex vi vocis significat promissam, ex
communi usu significet etiam nuptam
seu maritam, maximè verò ante ma-
trimonii consummationem, hinc hæc
lucinatō.

Primò, ergo voluere nonnulli circa
hanc rem duo, scilicet ante Verbi con-
ceptionem fuisse solùm inter Beatam
Virginem & D. Josephum sponsalia de
futuro, nec illam ab hoc tunc domi ha-
bitam. Ita Simon Cassianus in Com-
ment. Evang. lib. 6. c. 6. & 18. Abulensis
in c. 1. Matth. Cardinalis Caietanus in
3. part. D. Thomæ quæst. 29. ad art. 2.
(in quo tamen discedit à D. Thomâ)
& Baronius tom. 1. Annal. in Appar.
& alii. Probatum prima pars, ex illo
Matth. cap. 1. v. 18. *Cum esset despon-
sata Mater IESV Mariv Joseph, idest, in-
quiunt, cum esset promissa: huicque
interpretationi videtur favere versio
Græca, quæ pro verbo desponsata habet
miseris. Secundo, ex illo ejusdem
Evangelistæ ibidem vers. 20. Joseph fili
David noli timere accipere Mariam conju-
gem. Ergo nondum illam acceperat in
conjugem. Probatum secunda pars. Pri-
mò, ex illo Matth. cap. 1. vers. 18. *Ante-
quam convenirent inventa est in utero
habens, idest antequam simul venissent
ad cohabitandum. Secundo, ex eod-
em Matth. c. citato vers. 19. Cum esset
justus & nollet eam traducere, hoc est,
in domum suam: nondum ergo tunc
cum illâ habitabat. Tertio, quia Lu-
cas cap. 1. dicit quod Deipara post tres
menses quibus mansit apud cognatam
suam Elizabeth, *Reversa est in domum
suam, non in domum Joseph, quo re-
versa fuisset, si ei ante cohabitasset, ita
Caietanus. Quarto, si Beata Virgo
quando annunciata est ab Angelo, fuisset
in domo Joseph, seu illi cohabitasset,
quomodo Divus Josephus Ange-
lum & Virginem inter se colloquentes
non audivisset? & si audivisset videns
ita contigisse quomodo Angelus nun-
ciaverat, unde anxius fuisset? Arris-
se potuit illis hæc sententia quod magis
faceret apud infideles ad fidem virgi-
nei partus.***

Alii voluerunt ante Conceptionem
Verbi fuisse quidem tantùm sponsalia
de futuro, ut præcedentes: verumta-
men cohabitasse & convixisse. Citatur
pro hâc Gerson in suâ Josephinâ & ali-
bi sæpè, maximè tamen parte 4. oper.
opusc. 15. qui est de solemnitate Virgi-
nalis Connubii Lect. 3. ubi sic ille: Ac-
cepit Mariam Adolescentulam prius
Joseph

Joseph in Sponsam suam in Templo Jerosolymis, ubi dedicata Deo cum cæteris virginibus morabatur; porro Joseph post dies aliquot Mariam accepit juxta morem Gentis suæ in familiarum convictum suum secum in Nazareth, ita enim fiebat ad probationem morum Sponsæ. Illic in Nazareth priusquam conveniret Joseph & Maria, intellige solemnium ritu nuptiarum, & ut ita dicamus per verba de præsentem, nunciavit ei Angelus, quæ tradit Lucas Evangelista, & ita priusquam convenirent, dicente Matthæo, inventa est Maria habens in utero de Spiritu Sancto. Hæc illa.

VI. Sed respondent aliqui quod Gerson distinguit nuptias secundum ritum essentialem & secundum solemnem, seu secundum essentialitatem, & secundum solemnitatem: & quidem licet ita loco in assertionem citato loquatur, tamen in antecedentibus nihil aliud dicit, nisi quod tunc non fuerit ritus solemnium nuptiarum, cum tamen expressis verbis mentem suam aperiens dicat, quod tunc Maria non tantum erat desponsata per verba de futuro, sed de præsentem. Sed sive fuerit Gerson in hac opinione sive non.

VII. Dico huius sententiæ videntur mihi fuisse D. Hieronymus in cap. 1. Matth. ad illa verba, *Inventa est in utero habens de Spiritu Sancto*. Ubi sic ille. *Non ab alio*, inquit, *inventa est nisi à Josepho, qui penè licentiâ maritali futura uxoris omnia noverat*. Illud enim penè licentiâ maritali significat Josephum tunc, id est quando ab eo inventa est Maria in utero habens non fuisse omnino maritum, sed penè maritum. Quid autem hoc est nisi Sponsum? Deinde illud *futura uxoris*, ergo tunc necdum erat uxor, tunc tamen dicitur futura, hoc est Sponsa. Quomodo verò tunc Joseph omnia futura uxoris novisset nisi tunc domi habita fuisset? Divus Chrysostomus homil. 4. in Matthæum super illud *Antequam convenirent: Non dicit Evangelista priusquam in sponsi domum adduceretur, intus enim jam erat, hunc quippe morem plerumque tenebat Antiquitas, ut sponsæ sponso domibus haberentur, quod nunc quoque fieri interdum videmus*. Euthymius in cap. 1. Matth. ad eadem

verba. *Non dicit Matthæus priusquam ipsa veniret ad domum Josephi, jam enim in eâ erat. Multis siquidem mos erat, ut apud se haberent sponsas, propter securitatem*. Divus Bernardus homil. 2. super Missus est. *Mos, inquit, Iudaorum erat, ut à die desponsationis suæ usque ad tempus nuptiarum, sponsis sponsæ traderentur custodiendæ, quatenus earum ipsi eo sibi pudicitiam curiosius servarent, quo sibi fideliores existerent*. Prima pars est probata ad sententiam præcedentem, cum quæ convenit: Pro secundâ parte movetur ex hoc quod licet fuerint tunc tantum sponsalia, tali enim modo Joseph & Maria desponsati debuerunt aptari, ut conceptus Divo Josepho attribueretur, ne Virgo tunc haberetur ut fornicaria, & Christus ut illegitimus: Nam, ut inquit D. Thomas 3. part. quæst. 29. art. 2. ad 3. *Sicut in eâ quæ in domo viri concipit, intelligitur conceptio naturalis, sic in eâ quæ extra domum concipit, est suspecta conjunctio, & ita non esset sufficienter provisum fame Beate Virginis per hoc quod fuisset desponsata, nisi fuisset domi habita*.

Alii è contra voluerunt fuisse nuptiam, necdum tamen domi habitam: quia nimirum duo distinguunt in matrimonio: Primum, ipsam celebrationem contractus matrimonialis: Secundum, solemnem nuptiarum celebrationem, quam aliqui statuunt in benedictione Sacerdotali: Alii cum eâ addunt conventum amicorum & epulas, dicentes tunc & non ante solemniter sponsas introduci solitas. Probatur ex cap. 19. Genesis, ubi dicit Loth *Habeo duas filias quæ necdum cognoverunt virum*. Et inferius. *Egressus itaque Loth locutus est ad generos suos qui accepturi erant filias ejus*. Ubi vides filias Loth jam duobus illis fuisse maritatas, quia vocantur ejus Generi: & tamen constat illas necdum illis traditas, tum quia dicitur de illis generis, quod erant accepturi illas, tum quia dicitur quod illæ duæ filię necdum cognoverunt virum, tum denique quia dicitur Loth egressus ut loqueretur ad illos. Secundò ex Genes. cap. 29. ubi Jacob Rachel desponsata est pro servitute septem annorum, quibus finitis ait: *Da mihi uxorem meam, quia jam tempus impletum est ut ingrediar ad illam*. Qui

(scilicet

(scilicet Laban) *vocatis multis amicorum turbis ad convivium, fecit nuptias, & vespere filiam suam Liam introduxit ad eum.* Et post pauca. *Imple hebdomadam hujus copule, & hanc quoque dabo tibi pro opere quo serviturus es mihi septem aliis annis. Acquivit placito hebdomada transactâ Rachel duxit uxorem.* En inquit P. Escobar usque ad celebrationem nuptiarum, nec datam Sponso Conjugem, nec acceptam. Congeritque alia huic similia exempla in Rebecca Genes. 24. in Philistâ Sampsonis sponsâ Judic. cap. 14. in Sarâ Tobie cap. 6. in Sponsis filiorum Jambri 1. Machab. cap. 9.

- X. Probant illi secundò hoc modò, quia Joseph nihil cogitans de futuro Conjugio venerat ex Bethleem Oppido Jerosolymæ propinquo, omninò imparatus ad nuptias. Quare hoc tam inopinatè inito Conjugio, cum nihil aliter cogeret, probabilius est illum vel statim in Bethleem unde erat remeasse, vel saltem deductâ Conjugem suâ in Nazareth ad domum quæ illi cesserat ex hereditate Parentum, eâque ibi relicta in Bethleem quàm primùm se contulit, ut ibi de re suâ familiari disponderet, atque ut minimum artis suæ instrumenta secum reveheret: eo autem tempore ab Angelo fuisse annunciatam, & Verbum Divinum concepisse: ac deindè omnibus dispositis successisse solemnem nuptiarum celebrationem quæ fiebat cum conventu Amicorum & propinquorum, Sacerdotali Benedictione acceptâ, cum quibus solemniter introducebatur maritata ad sponsum. Ita inter alios Escobar tomo 3. in Evangelia Sanctorum libr. 2. tit. de Mariâ nuptâ lect. 1. §. 7.

SECTIO II.

Vera sententia de tempore hujus Matrimonii.

- XI. **Q**uarta eaque vera sententia est, Beatam Virginem & Divum Josephum ante Annuntiationem, seu Verbi conceptionem, fuisse conjunctos & matrimonio & convictu, seu cohabitatione: est communis Sancto-

rum Patrum, & jam ab omnibus recepta. Probatur primò ex Luca c. 1. *Missus est Angelus Gabriel ad Virginem desponsatam Viro cui nomen erat Joseph.* Et si enim verbum istud *desponsatam*, quantum est ex vi nominis significet non jam de præfenti traditam, sed promissam de futuro: attamen ex communi usu & acceptione istius vocis sumitur etiam pro eâ quæ viro juncta est per verba de præfenti, maximè verò si, ut in nostro casu, sit recenter nupta, ut nullus adhuc intercesserit concubitus: Res est per se clara, & confirmatur, quia ibidem cap. 2. vers. 5. eodem nomine *desponsata* vocatur diu post conceptionem Verbi, cum esset jam partui proxima, ac indubitanter in Divi Josephi potestate. *Ascendit autem & Joseph à Galilæa de Civitate Nazareth in Judæam, in Civitatem David, quæ vocatur Bethleem, eo quod esset de domo David, ut profiteretur cum Mariâ desponsatâ sibi uxore prægnante. Factum est autem cum essent ibi, impleti sunt dies ut pareret.* Si ergo potuit tunc sine ullâ ambiguitate uxor, adhuc dici desponsata, cur non & longè fortius ante conceptionem, cum essent recenter conjuncti?

Probatur secundò, ex Matthæi c. 1. vers. 18. *Cum esset desponsata Mater IESU Maria Joseph, antequam invenirent inventa est in utero habens, &c.* ubi duo dicuntur. Primùm, quod erat desponsata Maria, quando inventa est in utero habens: Secundùm, quod illa desponsata inventa est habens in utero antequam convenirent, quo significatur desponsationem talem fuisse, ut potuerint honestè & licitè quantum est ex parte vinculi seu desponsationis, sive etiam quoad nos, & juxta usum ordinarium convenire: at non licet isto modo convenire nisi prævio conjugio, ergo tunc erant verè conjuges Maria & Joseph. Nam istud, *antequam convenirent*, non intelligitur de conventionem in eandem domum ad cohabitationem, sed de conventionem quæ significat congressum carnalem, qui isto verbo modestiori expressus est ad honestatem: continet enim rationem cur voluerit eam occultè dimittere: non voluit autè dimittere, eo quod inventa esset

esset gravida antequam in eandem domum convenissent ad cohabitandum, sed quod inventa esset gravida sine suo congressu.

XIII. Petes cur illi duo Evangelistæ Matthæus & Lucas non dixerunt nuptiam pro desponsata ad majorem claritatem? Respondeo primò, cur etiam non dixit desponsatam solum, quod probabiliter dixisset, si voluisset significare fuisse tantum sponsalia de futuro inter illos: Respondeo secundò, quia hæ nuptiæ non fuerunt ut aliæ, ut agerent rem nuptialem, quare non per terminum *nuptiam*, quomodo illæ, qui sapit matrimonii consummationem, sed per terminum *desponsatam* eorum conjunctionem exprimere voluerunt, eo quod non aliter se gesserint quam si simpliciter desponsati fuissent.

XIV. Probatur tertio ex eodem Matthæo cap. i. v. 20. *Ioseph fili David noli timere accipere Mariam conjugem tuam*, ubi vides quomodo Evangelista illam quam jam *desponsatam* pronuntiavit vocet mox & continenter eam *conjugem*: Ut enim optimè observat Doctor Henricus Rampenne Huenfis tomo i. in Evang. ad illa verba. Si Maria tunc non fuisset nupta Iosepho non dixisset noli timere accipere Mariam conjugem tuam, sed dicendum fuerat noli timere accipere Mariam in conjugem tuam. Porro illud accipere, cum contra ponatur ad dimittere quod cogitabat, eique ex adverso respondeat, significat retinere, quod est accipere constanter eam quam jam mente & voluntate dimiserat: Non poterat autem eam occultè dimittere, nisi jam illam accepisset, eique cohabitasset, nemo enim dimittit nisi quod accepit: ex quo manet probata secunda pars nostræ propositionis.

XV. Probatur quarto hoc firmissimo argumento quo utuntur communiter omnes Interpretes, inter quos Doctor Rampenne mox citatus, & ex nostris Guido Perpinianus, Beauxamis & Sylveira in Evangelia. Ideò enim ut Sancti Patres docent, Beata Virgo debuit desponsari, ut sub hoc integumento ipsa & Christus Dominus omnem infamiam notam evaderent: si enim de non desponsata conceptus fuisset & natus Christus, illa ut adultera vel fornicaria,

hic ut illegitimus habitus fuisset: putassentque Judæi, qui ei resisterunt, se habere aliquem suæ obstinationi prætextum & excusationem. *Quid enim*, inquit D. Ambrosius lib. 2. in Luc. cap. 1. *quid Judæis: quid Herodi posset adscribi si natum ex adulterio vel fornicatione viderentur persecuti*: sed si sponsalia tantum de futuro præcessissent Christi conceptionem, vel necdum tunc cohabitassent nupti, ex fornicatione vel adulterio Christus prodiisse visus fuisset, ergò fuit tunc nupta Virgo D. Iosepho, & ab eo domi habitata.

Respondet Cajetanus, licet non cohabitarent, talem tamen ac tantam inter illos à nuptiis potuisse intercedere familiaritatem, ut posset Virgo illo tempore existimari non ab alio quam à Divo Iosepho Sponso suo imprægnata, ut de facto existimata est: præsertim cum verisimile sit, inquit, quod simul cum Virgine ascenderit in Montana Judææ, ibique cum illa manserit.

Sed quàm hæc evasio! Primò enim ut possit Cajetanus negare nuptias seu cohabitationem licitam & honestam, ne cum aliis sentire videatur, fingit familiaritatem tantam, quæ eundem cum cohabitatione habeat effectum, ut scilicet ex eâ Beata Virgo gravida effecta potuerit existimari, & de facto existimata sit à Sponso suo cognita, sicque omnis infamia vitari: sed non advertit se illis inurere notam præcipitis libidinis, vel etiam gravissimi peccati mortalis in materiâ carnis, quam tamen ab his purissimis Cōjugibus quàm longissimè remotam esse decuit & voluit Deus, ut à totius continentiæ maximè verò conjugalis exemplaribus.

Etenim si quando Beata Virgo gravida apparuit nupserat, benè præsumpta fuisset præcipitata libido, quippe qui se cognovissent ex hypothesi ante expletam nuptiarum solemnitatem & præscriptum tempus ad cohabitationem: Si verò tunc fuit tantum desponsata per verba de futuro (quæ quidem est opinio Cajetani) eandem & majorem adhuc prurientis in eis libidinis incurrerunt notam, ac insuper fornicationis, quia nec sponsus ante initum matrimonium unquam licita fuit copula carnalis,

carnalis, & dictus fuisset Christus natus ex coitu illicito.

XVIII. Quod addit Caietanus verisimile est: Josephum sponsum cum Mariâ sponsâ in montana ascendisse ad domum Elizabeth, ibique cum eâ mansisse, non coheret, habetque aliquam implicitam: Nam si necdum nupserant, nec cohabitabant, quomodo ergo potuerunt honestè simul peregrinari, ibique tamdiu commanere? Deinde quid est cohabitare nisi ita commanere? Aut si non ascendit & necdum domi habitâ fuerat, quomodo in reditu imprægnata apparens, potuit suspicionem & notam viciosæ copulæ vitasse?

Probatur quintò efficacissimè, quia si tunc quando inventa est Maria habens in utero necdum erant inter illos nisi sola sponsalia de futuro, quorsum fuisset Joseph tam anxius pro eâ dimittendâ, & quidem occultè, quandoquidem omni tempore, & apud omnes gentes, sponsalia nuda per simplicem fornicationem dirimi notum sit?

XIX. Probatur sextò, quia si quando Beata Virgo inventa est in utero habens, inter illum & D. Josephum non fuerunt nisi sponsalia de futuro: vel jam cohabitaverant, vel tantum postquam Josepho cogitanti eam dimittere eo quod gravida apparet, dixit Angelus noli timere accipere Mariam conjugem tuam, hoc est post tres menses quibus profecta in Montanâ ad cognatam abfuit etiam ab oculis Joseph: Non primum: Cum authores tertie sententiæ teneant, non fuisse moris apud istam gentem ut nuptiæ statim introducerentur ad cohabitationem, sed expectare debuisse solemnitate nuptiarum, quam perficiebat benedictio Sacerdotalis, conventus amicorum & propinquorum, cum quibus solemniter introducebatur nupta ad sponsum: Quibus ergo horum credemus? si horum alterutris credendum esset, certè postremis potiùs crederem quàm primis: Quis enim admittat in populo Religioso & timente Deum, talem morem, melius talem abusum contra omnem honesti rationem, qualem invehant illi primi qui dicunt cohabitasse Judæos sponsis cum solis sponsalibus de futuro? Et Deus immortalis!

quàm plena periculi fuisset hæc alea sponsam juvenem ante conjugium initum committi sponso, eique cohabitare eo tempore toto quo sponsalia illud præcedere solent, & tunc quando maximè fervet amor? ergo postremis fides adhibenda potius, quàm primis, quia in eo quod asserunt plus est honestatis: non tamen etiam secundum, qualis enim fuisset existimatus D. Josephus, qui sponsam post trium mensium absentiâ in reditu gravidam cum evidentia apparentem in uxorem accipere voluisset? Qualis Virgo? nonne fornicaria? Qualis filius? nonne spurcius ab omnibus habitus fuisset? quid clarius?

Quæres cur ne septimanâ, ne die, neve momento quidem ante matrimonium voluerit Spiritus sanctus fecundare Virginem? poterat enim, & exiguitas illa temporis nil impedisset quin Maria & Jesus à nota infamiæ liberi fuissent. Respondeo primò, cur Deus seu Spiritus sanctus hoc affectasset? Respondeo secundò, non tantum ab hoc conjugio removenda est omnis suspicio infamiæ, sed etiam immodestæ seu immoderationis: quare etiâ non decuit ut statim ac juncti fuerunt, Beata Virgo annunciaretur ab Angelo ac conciperet ut præcisè expleto nono conjunctionis mense pareret, ne viderentur cito in libidinem ruisse. Respondeo tertio, id divino factum consilio, ut scilicet Divus Josephus Christi verus Pater evaderet, idque strictissimo modo, maximèq; ad Patrem generatione appropinquante, ut explicabimus Tractatu sequenti: Sic Deus curavit Divum Josephum sublimare.

SECTIO III.

Satisfit oppositarum Sententiarum argumentis.

PRæcedenti Sectione earum Sententiarum absurditates palam fecimus, quibus nostra gravissimis suis argumentis communita, firmior evasit: ne tamen vel minimus cuiquam de ejus certissimâ veritate restet scrupulus, earumdem oppositarum Sententiarum

tiarum argumenta Sectione primâ adducta hîc diligemus, ut sic nostræ assertioni fides sit plenissima & abundantissima.

XXII. Ad ea quæ adducta sunt pro primâ parte primæ Sententiæ ex Matth. c. 1. vers. 18. & vers. 20. quod scilicet Beata Virgo tunc desponsata tantum dicatur, non verò nupta, satisfactum est Sect. præcedenti num. 11. 12. & 13.

XXIII. Ad primum pro secundâ parte e jusdem primæ sententiæ sumptum ex illis verbis Matth. c. 1. vers. 18. *Antequam convenirent, inventa est in utero habens*, solutio est in illis quæ habentur sectione præcedenti num. 12. ad quæ pro vitandâ repetitione remittimus.

XXIV. Ad secundum, Respondeo illud, & nollet eam traducere non significari de loco in locum, de templo vel domo paterna in suam ducere, ut intendit ista sententia, sed significat infamare, divulgare, inhonorare, & ut adulteram publicare: ita omnes expositores post Origenem hom. 1. de diversis, & Divum Augustinum epist. 54. eodem modo sumitur idem verbum *traducere* Sapientiæ cap. 4. vers. 20. *Et traducunt illos ex adverso iniquitates ipsorum*, eodem modo Livius lib. 2. ubi de Volscis loquens publico consilio ac voce præconis à spectaculis profcriptis. *Vos, inquit, Volsci omnibus civibus, peregrinis populis, spectaculo abeuntes fuisse, vestras conjuges, vestros liberos traductos per ora hominum.* Et est certa traditio si vis verbi Græci *para diemasiitai* consideretur: vox enim illa significat exemplum statuere, publicæ infamiæ exponere: innuunt idem quoque hæc verba: *Cum esset justus, &c.* quibus redditur ratio cur noluerit eam D. Josephus inventam gravidam antequam convenirent, traducere, sed prætulit eam occultè dimittere: non enim magna fuisset justitia illam ob istam causam nolle ad convictam recipere, quis non idem fecisset? sed magna fuit justitia id fecisse quod nullus alius fecisset, abstinuisse ab accusatione, ne fortè innocens esset, & elegisse eam occultè dimittendo, id est exulando, rem totam divinæ Providentiæ committere.

XXV. Ad tertium ex Caierano futile est, non enim dicitur domus, in quam re-

versa est B. Virgo post visitatam cognatam, sua, quod ipsa sola in eâ habitaret necdum juncta Josepho, sed dicitur sua, quia non aliena; aliena autem non fuit, quæ domus viri seu mariti sui fuit.

Ad quartum adhuc inane est, Respondeo enim Beatam Virginem & Divum Josephum in eadem domo habuisse diversos lectos, & ut credibile est in diversis locis, ideoque potuisse Angelum Josepho non audiente & inscio, vel eo dormiente, aut tunc absente, vel in suâ officinâ operi suo intento, Deiparæ apparuisse & cum illâ eos, quos refert Evangelium, sermones miscuisse.

Ad id quod adjicitur potuisse hanc sententiam artifice suis authoribus, quod magis faceret apud infideles ad fidem virginæ partus, Respondeo quæ hoc cogitarunt decepti sunt: nam si infideles manent tales, nec sic credent Virginem concepisse: si verò ad Dei verbum convertantur, tam facile consentient quàm nos, quod sicut Virgo ex Dei dono manens Virgo concipere potuit, ita ex eodem Dei dono, cum viro vivens virgo manere.

Ad argumenta pro secundâ parte secundæ sententiæ, hæc utitur iisdem argumentis ferè quibus nos, quod scilicet Divus Josephus licet esset tantum sponsus non maritus, tali tamen modo erat Virgini aptandus: si verò ad Dei addici posset ob honorem Virginis & filii ejus: atque adeò dum hic conceptus est, debuerit illa esse domi habitata: ut etiam dicimus in nostrâ. Sed ineptè: nec enim ea est congruentia in cohabitatione simpliciter desponsatorum que in maritorum, ut proinde quoad hoc non possit simpliciter sponsus aptari sponsæ ut maritus conjugi, ut patet.

Quoad auctoritatem D. Hieronymi, illud *penè licentiâ maritali*, facile explicatur dicendo quod per hoc nihil detrahe re voluit de veritate mtrimonii & mariti, sed tantum de licentiâ maritali, quam utique nunquam sibi arrogare voluit D. Josephus, ut alii mariti, ob propositum & votum perpetuæ continentie: quoad illud verò *futura uxoris*, dicendo non negari à Hieronymo

nymo fuisse uxorem de presenti, non tamen pronunciari uxorem de presenti, sed tantum de futuro, quia videbatur non amplius futura seu abjicienda, eo quod antequam convenissent inventa fuerat habens in utero.

XXX. Quoad D. Chryostomum fatendum est illum in eâ opinione fuisse, quod talis esset mos apud Judeos, ut sponsæ à sponsaliorum tempore in sponsorum domibus haberentur, usque ad tempus nuptiarum: sed videtur Divus Chryostomus deceptus & consequenter alii qui eum sunt secuti in exemplo de filiabus Loth ex cap. 19. Genes. quod istum morem probari existimavit: Etenim cum Angeli, quos Loth hospitio exceperat, ei dixissent: *Habes hic quempiam tuorum generum? aut fratres, aut filias, omnes qui tui sunt educ de urbe hac, delebimus enim locum istum?* Subdit mox Scriptura. *Egressus itaque Loth loquutus est ad generos suos, qui accepturi erant filias ejus, & dixit, surgite & egredimini de loco, quia delebit Dominus Civitatem hanc, Viden' quomodo Loth dicitur egressus ut loqueretur ad generos suos qui accepturi erant filias ejus: non ergo tunc habitabant in domo ejus cum filiabus suis. Ad ceteros Patres scilicet Euthymium & D. Bernardum pro illâ opinione citatos, cum Divus Chryostomum sequantur, nihil habemus addendum ad responsionem præcedentem.*

XXXI. Ad argumenta tertie Sententiæ Respondeo ad primum ex Genesis cap. 19. de filiabus Loth, ubi illi qui erant eas accepturi dicuntur ejus generi hanc locutionem esse accipiendam in sensu commodo: generi autem qui accepturi sunt filias alicujus manifestè sunt generi futuri, non verò de presenti: ita Dionysius Carthus. in hunc locum ex Eusebio. Constat utique ex Divo Hieronymo apud eundem Carthusianum dicentem, ut sequitur: *Hebraica veritas habet, locutus est Loth ad sponfos qui accepturi erant filias suas virgines. Ergo filia necdum erant maritata.* Ita Divus Hieronymus ex textu Hebraico originali.

XXXII. Ad secundum ex Genesis cap. 29. de Jacob & Rachele quod scilicet Rachel non fuerit introducta ad Jacob, sive

pro ipsâ per fraudem soror ejus Lia, nisi postquam vocatis multis amicorum turbis ad convivium fecisset nuptias; nec de facto ei actu tradita, quamvis jam præfata pro illâ peracta essent nisi post hebdomadam unam; Respondeo nescio quomodo id possit adducere ad suum intentum P. Escobar: cum manifestum sit ex capite citato Genes. Jacob apud Laban Patrem Rachelis in eadem domo cum ipsâ habitasse non solum ante conventum illum amicorum, sed totis septem annis quibus servivit pro ipsâ, ei pro hac servitute promissâ. Secundò, manifestè hallucinatus est Pater Escobar, qui verba illa, *Vespere filiam suam Liam introduxit ad eum*, quæ intelliguntur de introductione ad thorum, ut patet, accepit pro introductione ad cohabitationem. Nec etiam ex hoc quod non est ei de facto tradita Rachel post sororem suam Liam, nisi expletâ hebdomadâ unâ, potest colligi iste mos assertus à Patre Escobar: Sed id inde provenit quod cum supposita fuisset in locum Rachelis Lia, ac propterea hujus tunc nuptiæ solemnes essent, quæ tunc temporis durabant per septem dies, ut constat, ex lib. Judic. cap. 14. fuisset indecorum, & contra omnem honestatem intra dies nuptiales unius, aliam superinducere: aliis exemplis Sect. 1. hujus capituli pro hoc more probando congestis non immoror, quandoquidem minus urgere quam præcedentia, vel ex hoc colligere licet, quod ipse Escobar illorum loca notasse contentus fuerit.

Ad secundum fundamentum hujus tertiæ sententiæ quæ est Patris Escobar, quod scilicet putet Divus Josephum, quando Virgo ei data est in matrimonio, venisse ex oppido Bethleem, ac proinde cum inde venisset nihil cogitans de futuro conjugio, hoc celebrato, eò remeasse vel saltem statim post Beatam Virginem in Nazareth deductam, eò se contulisse, ut ibi de rebus ad se pertinentibus disponeret: ac interim Virginem in Nazareth Angelicum nuncium recepisse, & Verbum divinum concepisse: Respondeo etiam dato quod Divus Josephus Bethleemites fuisset, quod non, ut ostendimus part. 1. tract. 2. cap. 14. sect. 1. Quare non

non potuisset cum uxore sua illac transire, ibique sua agere, ac illis peractis una cum ea in Nazareth recta tendere: Nunquid hoc verosimilius est quam istud?

SECTIO IV.

Quo mense, quove die hoc matrimonium celebratum fuerit?

XXXIV. **P**rima Sententia est illorum qui volunt hoc matrimonium celebratum fuisse decima nona Martii, quia isto die Ecclesia celebrat festum S. Josephi; utpote paulo & sufficienter ante verbi Conceptionem in Virgine, propter quam solum hoc matrimonium ordinatum est a Deo, sex scilicet vel septem diebus ante eandem conceptionem: non enim, inquit illi, apparet ulla ratio propter quam isto die Ecclesia Festum D. Josephi instituerit potius quam alio, verosimilior hanc, a qua omnis felicitatis ejus initium. Sed hanc ratio imbecillis est valde, quia dies obitus est dies cumuli felicitatis ejus, ergo potius existimandum 19. Martii fuisse diem obitus ejus ut in aliis Sanctis, imò in conjugate sua Deipara, cujus dies festus præcipuus, est dies Assumptionis ejus in Cælum.

XXXV. Secunda Sententia est illorum inter cæteros Petri Aurati Ordinis Prædicatorum qui composuit officium de hac desponsatione, quod obtulit Paulo III. Summo Pontifici qui ex variis Authoribus antiquis, ut refert Ferreolus Locrius lib. 6. cap. 4. asserit contigitse 22. Januarii, obtinuitque, ut dicitur, ab eodem Pontifice concessionem, ut eo die celebraretur cum eo officio quod ei obtulerat, quodque consequenter anno 1546. illud eo die cepit Ecclesia Gallicana, quam deinde anno 1555. sequuta est Ecclesia Atrabatenensis in Belgio, licet illud remisit ad diem 23. sequentem, fortè propter aliquod impedimentum die præcedenti: Vide pro hoc Ferreolum Locrium citatum, qui refert litteras dicti Petri Aurati ad Summum Pontificem. *Carthagenam* tomo 4. lib. 18. homil. 9. Anthonium

Balinghem in *Kalendar. Deipar.* ad 22. Januarii. Tossanum Bridoul lib. cui titulus Gallicè *Le Triomphe Annuel de Nostre Dame.*

Tertia sententia, & quæ mihi magis placet, est has nuptias contigisse mense Decembri, idque non longè ab initio: ita Christophorus à Castro Hist. Deip. cap. 4. & alii: & colligitur ex Sancto Evodio Apostolorum contemporaneo apud Nicephorum lib. 2. Histor. cap. 3. ubi docet Beatam Virginem cum Divo Josepho mansisse (utique nuptam) quatuor mensibus intellige circa eamquam ab Angelo annunciaretur, & Verbum Dei in castissimis conciperet visceribus. Cùm enim annunciata fuerit ad finem mensis Martii scilicet vigesima quinta die, ut constat; initium autem Decembris ascendendo sit quartus mensis circiter ante vigesimam quintam Martii, sequitur ex sententiâ Sancti Evodii & Nicephori tunc desponsatam seu nuptam fuisse.

Cæterum probatur hæc nostra sententia hæc solidissima ratione, quod scilicet Beata Virgo tradita fuerit à Sacerdotibus Divo Josepho quando ipsa exivit è Cætu Virginum apud Templum degentium, eo modo quo diximus hoc Tractatu c. 3. Cùm enim ipsa trimula oblata fuerit in Templo à Parentibus, ibique undecim annis manserit: ad finem autem ultimi anni mansionis ejus ibidem dum Sacerdotes agerent de eâ in matrimonium collocanda, instaret solemne festum Encensiorum, seu Dedicationis Templi, quæ solemnitas incipiebat à 25. mensis Cassen, idest Novembris, & durabat octo diebus continuis, sicque terminabatur tertiâ Decembris, ut colligitur ex primo Machabæorum cap. 4. vers. 59. viderur omninò quod à Sacerdotibus captata sit hujus sanctæ Solemnitatis occasio, quia nimirum in illâ concursus erat venientium Jerosolymam ad diem festum: sic enim facilè intelligitur quo modo potuerit convocatio fieri, ac indici conventus virorum non nuptorum ex Tribu Judâ, ibique Divus Josephus ex Nazareth adfuisse, ut cum virgibus suis venirent ad Altare juxta præscriptû Oraculi, eiq; Virgo de templo tunc exitura tradi: quod aliàs quomodo